

Παναγιώτης Μαυροειδής

Δόθηκαν στη δημοσιότητα-φυσικά μέσω διαρροών- τα **σχέδια συμφωνίας** που προτάθηκαν από την **ελληνική κυβέρνηση** αφενός και τη **θεσμοτρώικα** αφετέρου.

Ας πούμε κατ' ευθείαν τα πράγματα με τα όνομά τους: Πρόκειται για δύο σχέδια άγριων μνημονίων εργατικής και κοινωνικής δολοφονίας.

Δηλαδή είναι τα ίδια;

Όχι δεν πρόκειται για ταυτόσημα κείμενα, παρά τα πολλά κοινά σημεία τους, ακόμη και τις ίδιες εκφράσεις, που αντανακλούν τις συζητήσεις στα λεγόμενα τεχνικά κλιμάκια.

Συμφωνώντας στην ουσία

Η **συμφωνία** των δύο σχεδίων έγκειται στη βασική ουσία: **Πρέπει να μείνει η ελληνική κοινωνία σε πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής**. Επί το λαϊκότερο: μνημόνια στον αιώνα τον άπαντα.

Αυτό είναι εξαιρετικά σαφές σε τρεις κύριους άξονες:

Πρώτο: Διατηρείται με νύχια και με δόντια το αντεργατικό αιματηρό δημοσιονομικό και εν γένει αντιδραστικό αποτέλεσμα της πεντάχρονης εφαρμογής των δύο προηγούμενων μνημονίων. Η συμφωνία για το λεγόμενο **πρωτογενές πλεόνασμα** (ανεξάρτητα από την μικρή τελικά διαφορά στο ύψος), συμπυκνώνει αυτή την πλευρά και αποδίδει το συνολικό αντιλαϊκό και συστημικό χαρακτήρα της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ, σε πλήρη διάσταση και με τις ίδιες τις προεκλογικές εξαγγελίες του. Είναι σα να συμφωνείται να μείνει το μαχαίρι της κοινωνικής σφαγής βαθιά μπηγμένο στο σώμα της καθημαγμένης ελληνικής κοινωνίας.

Δεύτερο: Συμφωνείται πως πρέπει να παρθούν **πρόσθετα μνημονιακά μέτρα άγριας λιτότητας** και φορομνηξίας, έκτακτου αλλά και μόνιμου/διαρθρωτικού χαρακτήρα, ως προϋπόθεση για επανάληψη της χρηματοδοτικής ροής από το σύστημα της ευρωζώνης.

Τρίτο: το **χρέος θα μείνει ακούρευτο και απείραχτο**, ως μόνιμος μοχλός αιμοδοσίας της ελληνικής κοινωνίας προς το ευρωπαϊκό κεφάλαιο. Η χρεομηχανή θα ξαναδουλέψει με τους όρους ενός νέου δανείου/πακέτου μέσω της «μεγάλης αναπτυξιακής συμφωνίας». Αυτή θα ακολουθήσει μετά τις σημερινές διευθετήσεις ολοκλήρωσης της πέμπτης αξιολόγησης του υφιστάμενου μνημονιακού προγράμματος και δανειακής σύμβασης.

Διαφωνώντας στην ένταση και τους ρυθμούς

Τα κείμενα πράγματι αντανakλούν τη **φύση** της «διαπραγμάτευσης» που έγινε, αποκαλύπτοντας τα όρια της.

Όποιο θέμα και αν πάρει κανείς, θα διαπιστώσει πως υπάρχει συμφωνία στο στόχο, αλλά διαφορετικές προσεγγίσεις στο πως, στο βάθος και φυσικά στο ρυθμό, στο χρόνο. Εύλογα, η κυβέρνηση επιχείρησε και επιχειρεί να περισώσει κάποιες από τις αναφορές της στα λαϊκά και εργατικά στρώματα που την ανέδειξαν, επιδιώκοντας παράλληλα να κερδίσει **πολιτικό χρόνο**. Εντελώς λογικά και προβλέψιμα, δεν το επιτυγχάνει, ακριβώς επειδή «διαπραγματεύεται» μέσα σε ξένο πεδίο, με σημαδεμένα χαρτιά και κανόνες.

Η κυβέρνηση λέει ναι στη **συνέχιση της άγριας λιτότητας** σε ότι αφορά τη συνολική σχέση μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας, αλλά θα ήθελε μια κάποια βελτίωση της θέσης του βυθού της εργατικής τάξης, διατηρώντας τον ίδιο μέσο και διάμεσο εργατικό μισθό.

Η κυβέρνηση λέει ναι στη **διάλυση της δημόσιας διοίκησης και των κοινωνικών υπηρεσιών** με τη μείωση (απόλυση συμβασιούχων, συνταξιοδότηση κ.α.) κατά 350.000 περίπου από το 2011 των απασχολούμενων σε αυτή, δεσμεύεται για μηδενικές σχεδόν προσλήψεις, αλλά θα ήθελε και δρομολογεί την ικανοποίηση αιτημάτων επιστροφής διαθεσίμων και κάποιων κατηγοριών απολυμένων.

Η κυβέρνηση λέει ναι στις **ιδιωτικοποιήσεις**, σε όλες σχεδόν πλέον, αλλά διεκδικεί επιμέρους διευθετήσεις (ποσοστό κρατικής συμμετοχής κλπ).

Το σχέδιο της θεσμοτροίκας φαίνεται και είναι πιο συνεκτικό, ακριβώς διότι είναι απαλλαγμένο από αυτές τις δευτερεύουσες αντιφάσεις και είναι εξαιρετικά σαφές ως προς το χρόνο:

Πότε; Τώρα!

Και απαιτητικό ως προς τον τρόπο:

Πώς; Φανερά και ομολογημένα!

Συγκρίνοντας τα δύο σχέδια συμφωνίας

Επιλέγουμε μερικά βασικά στοιχεία των δύο προγραμμάτων, που καταδεικνύουν τη συμφωνία στην κατεύθυνση και τις αποκλίσεις στην ένταση.

1. Πρωτογενή πλεονάσματα

Η κυβέρνηση ζητά πλεόνασμα για το 2015 0,6% και η τρόικα 1% (περίπου 800 εκατομμύρια διαφορά). Στην ουσία υπάρχει συμφωνία και αυτό είναι μεγάλη επιτυχία της θεσμοτροίκας και όχι της κυβέρνησης. Πλεόνασμα ή έστω και ισοσκελισμένοι προϋπολογισμοί σημαίνει ότι οι δημόσιες κοινωνικές δαπάνες μένουν στη ζώνη του θανάτου, οι μισθοί παγωμένοι και το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων ανύπαρκτο, που σημαίνει δυνατότητες για ανάταξη της ανεργίας μηδαμινές.

2. ΦΠΑ

Ο ΦΠΑ αποτελεί περίπου το 50% των δημοσίων εσόδων και επειδή εισπράττεται οριζόντια, είναι ο πλέον αντιλαϊκός φόρος.

Κυβέρνηση και τρόικα συμφωνούν στην αύξηση εσόδων από το ΦΠΑ. Η τρόικα κάνει λόγο για επιπλέον 1,8 δις, ενώ η εφαρμογή του κυβερνητικού σχεδίου οδηγεί σε μια αύξηση μεταξύ 0,9-1,2 δις (αν και το κείμενο δεν αναφέρει ρητά αριθμούς, πράγμα ακόμη χειρότερο).

Ως προς την προέλευση και κατανομή των φόρων, μέσω της διαφοροποίησης των συντελεστών, η τρόικα απαιτεί την υπαγωγή των τιμολογίων των ΔΕΚΟ (ενέργεια κλπ) στο 23%, που δε δέχεται η κυβέρνηση. Η τελευταία όμως, διατηρεί στο χαμηλό συντελεστή 6% μόνο φάρμακα, βιβλία, θέατρα, ενώ μετακινεί μεγάλο μέρος των εξόδων διατροφής στο 23%.

3. Ασφαλιστικό

Η συμφωνία έγκειται στην **αύξηση της ηλικίας εξόδου στην σύνταξη** και την παροχή

άθλιων συντάξεων.

Η τρόικα απαιτεί ρητή εφαρμογή των δύο προηγούμενων αντι-ασφαλιστικών νόμων και αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης στα 67 χρόνια, με άμεσες πρόσθετες νομοθετήσεις μείωσης των συντάξεων, καθώς και κατάργηση ΕΚΑΣ και αύξηση συμμετοχής ασφαλισμένων στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Η κυβέρνηση ζητά πάγωμα για δύο χρόνια της ρήτρας μηδενικού ελλείμματος (μηχανισμός αυτόματης μείωσης), έως ότου ολοκληρωθούν οι λεγόμενες **αναλογιστικές μελέτες**. Προτάσσει όμως παράλληλα τον περιορισμό της πρόωρης συνταξιοδότησης, με στόχο αυτός να λειτουργήσει ως πρώτος μοχλός προσέγγισης της αύξησης των ορίων ηλικίας για σύνταξη. Έτσι, δεσμεύεται εντελώς συγκεκριμένα για **αύξηση της μέσης ηλικίας εξόδου** προοδευτικά κατά 2,2 χρόνια στο δημόσιο και κατά 2,5 χρόνια στον ιδιωτικό τομέα έως το 2022!

4. Άμεσοι φόροι επί των μισθών

Η κυβέρνηση ανακάλυψε τους ..πλούσιους στους μισθωτούς που παίρνουν πάνω από 1400 ευρώ καθαρά και αυξάνει τους συντελεστές της λεγόμενης Εισφοράς αλληλεγγύης, στοχεύοντας στην είσπραξη 220 επιπλέον εκατομμυρίων ετησίως από τον εργατικό μισθό και πληρωμή του χρέους, ξεπερνώντας στο σημείο αυτό ακόμη και την κυβέρνηση Σαμαρά. Ακόμη χειρότερα, προπαγανδίζει αυτό το μέτρο, ως κίνηση υπέρ των φτωχών, αναπαράγοντας με άθλιο τρόπο λογικές εμφυλίου μέσα στους εργαζόμενους.

Η τρόικα από τη μεριά της, προτείνει την μόνιμη ενσωμάτωση αυτού του φόρου στο φόρο εργατικού εισοδήματος!

5. ΕΝΦΙΑ

Η μεν κυβέρνηση **διατηρεί τον ΕΝΦΙΑ** τουλάχιστον για το 2015, αποφεύγοντας κάθε άλλη αναφορά, η δε τρόικα είναι πιο συγκεκριμένη: Να μείνει ο φόρος εντελώς απείραχτος (2,65 δις ετήσια), για το 2015 αλλά και το 2016.

6. Φορολογία επιχειρήσεων

Στο βασικό ζήτημα δηλαδή στους φορολογικούς συντελεστές των κερδών των μεγάλων επιχειρήσεων, υπάρχει συμφωνία διατήρησης στα χαμηλά επίπεδα. Από εκεί και πέρα η κυβέρνηση αποζητά για το 2015 μια έκτακτη άπαξ εισφορά από τις πολύ μεγάλες (1 δις

περίπου), σε εφαρμογή του νόμου Παπακωνσταντίνου (3808/2009) και επανάληψη της εφαρμογής του μέτρου το 2012. Η τρόικα ζητά αύξηση της προκαταβολής φόρου των επιχειρήσεων

7. Ιδιωτικοποιήσεις

Εδώ η κυβέρνηση **τα δίνει όλα**. Σε μια μακροσκελέστατη λίστα υπάρχουν τα πάντα και μεταξύ αυτών όλα τα περιφερειακά αεροδρόμια, το Ελληνικό και ο ΟΛΠ. Και φυσικά, στις τιμές εκποίησης... Παρ' όλα αυτά η τρόικα δεν ικανοποιείται και απαιτεί τη σαφή δέσμευση για ιδιωτικοποίηση και του **ΑΔΜΗΕ** (θυγατρική της ΔΕΗ)

8. Προστασία πρώτης κατοικίας και πλειστηριασμοί

Εδώ η κυβέρνηση ξεπερνά την τρόικα. Η δεύτερη πιέζει γενικά για κατάργηση της όποιας προστασίας της πρώτης κατοικίας, ενώ η κυβέρνηση απαντά με συγκεκριμένο τρόπο, **αλλάζοντας τα όρια** των αντικειμενικών αξιών και εισοδήματος για την υπαγωγή στο λεγόμενο νόμο Κατσέλη, περιορίζοντας έτσι δικαιούχους και προστασία από πλειστηριαμούς.

9. Δημόσιο χρέος

Το δημόσιο χρέος είναι και για τα δύο μέρη *δοσμένο*. Ενώ η κυβέρνηση είναι το μέρος που επείγεται να θέσει το ζήτημα εν όψει μιας ευρύτερης συμφωνίας, οι προτάσεις της περιορίζονται στην αγορά του χρέους από τον ESM και την αποπληρωμή των δανείων του ΔΝΤ σε δύο φάσεις εντός ενός χρόνου.

Αυτό που δεν αλλάζει είναι η πληρωμή και βεβαίως αυτοί που θα πληρώνουν. Απλά πράγματα. Ούτε διαγραφή, ούτε απομείωση, ούτε οποιοσδήποτε «ευφημισμός» για να θυμηθούμε τον Βαρουφάκη...

10. Εργασιακά

Ξεκινάμε με ένα απόσπασμα:

«Οι αρχές θα εγκαινιάσουν μια διαδικασία διαβούλευσης παρόμοια με αυτή για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού (ν.4172/2013) για να επανεξετάσουν το υπάρχον πλαίσιο των μαζικών απολύσεων, της απεργίας και της συλλογικής διαπραγμάτευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις καλύτερες υπάρχουσες πρακτικές στην Ευρώπη. Περαιτέρω δεδομένα σε αυτή την εξέταση στη διερεύνηση αυτή, μπορεί να δοθούν διεθνείς οργανισμούς».

Είναι από την πρόταση των «θεσμών», αλλά είναι μια κοινή ορολογία που χρησιμοποιείται με παραλλαγές και από την κυβέρνηση με το διαρκή καθαγιασμό των «βέλτιστων πρακτικών στην Ευρώπη» και των οργανισμών τύπου ΔΟΕ (Διεθνής Οργάνωση Εργασίας) και ΟΟΣΑ. Μόνο που η τρόικα πιέζει βγάζοντας μπροστά τις **απολύσεις**, ενώ η κυβέρνηση καμώνεται πως προστασία των **συλλογικών διαπραγματεύσεων** και των δικαιωμάτων αποτελεί η γρήγορη εφαρμογή των απαιτήσεων, οδηγιών και κατευθύνσεων της ΕΕ. Και αυτό τη στιγμή που αυτές προάγουν την ελαστική εργασία και τη διάλυση/κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων.

Παρεμπιπτόντως η ίδια κοινή ορολογία στα δύο κείμενα υπάρχει σε ότι αφορά τους **δημόσιους υπαλλήλους**. Πρώτο ζήτημα η «εφαρμογή των νόμων για την επιλογή των managers και η υλοποίηση της αξιολόγησης για τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού». Εννοείται ότι η τρόικα, με εφαρμογή της αξιολόγησης αφήνει να εννοηθεί ότι πρέπει να υπάρξουν μειώσεις μισθών στο πλαίσιο του νέου μισθολογίου και αυξήσεις για υπαλλήλους «με τα κατάλληλα προσόντα και απόδοση».

Κάτω τα χέρια από τις τράπεζες!

Ένα ξεχωριστό σημείο στο κείμενο της τρόικας είναι αυτό που αναφέρεται στο **τραπεζικό σύστημα**. Η πρώτη απαίτηση είναι να μη ασκήσει το ελληνικό δημόσιο τα δικαιώματα που απορρέουν από το πλειοψηφικό του πακέτο, μιας και τις έχει σώσει εκατό φορές. Και η δεύτερη είναι να υπάρξει σαφής δέσμευση για επιστροφή σε καθαρό καθεστώς ιδιωτικής ιδιοκτησίας και λειτουργίας με όρους αγοράς. Υπάρχουν λοιπόν και αυτοί που δε διστάζουν να βάζουν το ζήτημα της ιδιοκτησίας με σαφήνεια...

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δολοφονεί!

Κάθε εργαζόμενος πρέπει να διαβάσει ολόκληρο το κείμενο/πρόταση των λεγόμενων θεσμών. Πρόκειται για αποκάλυπτο πρόγραμμα κοινωνικής θανάτωσης εργαζομένων και συνταξιούχων. Για νεολαία ας μη μιλήσουμε, αυτή δεν υπάρχει...Αλλά και μνημείο δικτατορικής επιβολής: “Μην κάνετε αυτό αν δε συμφωνήσουμε, μην πειράξετε το άλλο αν δε το επιτρέψουμε κοκ”

Η πολιτική αφήγηση του ΣΥΡΙΖΑ έλεγε: «Δε βάζουμε το θέμα της ΕΕ και του ευρώ μπροστά. Προτάσσουμε κατάργηση μνημονίων και λαϊκά συμφέροντα και αν τους βρούμε απέναντι, τότε δε θα μασήσουμε...”.

Μάσησαν όμως. Όχι επειδή «είναι πουλημένοι» ή «ψεύτες». Αλλά γιατί η σημερινή γουγκλισία έχει την αφετηρία της ακριβώς στη λαθεμένη προγραμματική θέση πως υπάρχει δυνατότητα ουσιώδους λαϊκής ανακούφισης και βελτίωσης, μέσω μιας κυβέρνησης που θα κινείται μέσα στο πλαίσιο της ΕΕ και με απείραχτη την ελληνική ολιγαρχία.

Η αριστερά βλέπει και ακούει;

Αλίμονο ωστόσο αν τα συμπεράσματα αποτελούν μόνο διαπιστώσεις για τα λάθη του χθες και όχι κυρίως **οδηγό για τη δράση στο σήμερα.**

Αν ηττηθεί η εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα με την επιβολή νέων μνημονίων, θα έχει ηττηθεί και η αριστερά και η προοπτική μιας αντικαπιταλιστικής και σοσιαλιστικής διεξόδου με στρατηγικούς όρους.

Σε αυτό δε μπορεί να είναι αδιάφορος κανείς.

Ένα μαχόμενο κοινωνικό και πολιτικό μέτωπο με άξονες **«Ρήξη τώρα με ευρώ και ΕΕ-Κανένα νέο Μνημόνιο-Αντεπίθεση για την ανατροπή της αντεργατικής πολιτικής»**, πρέπει να στηριχτεί από το σύνολο των μαχόμενων δυνάμεων της αριστεράς.

Είναι μεγάλες οι ευθύνες της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και του ΚΚΕ, καθώς και των αριστερών διαφοροποιήσεων στο ΣΥΡΙΖΑ σε αυτό το ερώτημα.

Δεν είναι δυνατό να επιδίδονται με το κείμενο αυτό της τρόικα ταξικά τελεσίγραφα Μουσολινικού τύπου από την ΕΕ, σε μια κυβέρνηση που δεν τολμάει να πει μισό ΟΧΙ και το ΚΚΕ να στέκει αδιάφορο, παρελθοντολογώντας και μελλοντολογώντας, αλλά χωρίς μαχόμενη ενωτική στάση ανατροπής εδώ και τώρα.

Είναι αδιανόητο η κομματική πειθαρχία στο ΣΥΡΙΖΑ να πνίγει την πειθαρχία στην ανάγκη της λαϊκής ανταρσίας για να συντριβεί η μνημονιακή πολιτική και να μην επιβληθεί ένα νέο μνημόνιο με «αριστερό» υποβολέα, εφαρμοστή και απολογητή.

Ναι στη ρήξη τώρα- Όχι σε συμφωνία και νέο μνημόνιο

Το «πατριωτικό καθήκον» δεν είναι η «στήριξη Τσίπρα» όπως κάλεσε ο Δ. Παπαδημούλης, αλλά η στήριξη της προοπτικής λαϊκής νίκης και αυτό περνάει μέσα από την ήττα της κυβερνητικής πολιτικής και στάσης υποταγής στην ΕΕ και την αναζήτηση στηριγμάτων (και ψήφων σε ενδεχόμενη εκλογικής αναμέτρησης) στους μνημονιακούς βρυκόλακες ΝΔ, ΠΑΣΟΚ

και ΠΟΤΑΜΙ, που τρίβουν τα χέρια τους.

Ποιός πρέπει να είναι ο **πολιτικός στόχος** σήμερα που θα “μιλάει” στην καρδιά και τα συμφέροντα του κόσμου; Όχι, η στήριξη της αδιέξοδης και ανύπαρκτης τελικά “διαπραγμάτευσης” της κυβέρνησης. Ούτε κάποια πενιχρά πολιτικά κέρδη προς τα αριστερά εν μέσω της πλήρους συστημικής ένταξης του ΣΥΡΙΖΑ και επιβολής νέας συμφωνίας που θα τσακίζει τον κόσμο. Ο στόχος είναι να μην υπογραφεί, με λαϊκό ξεσηκωμό, μια νέα συμφωνία και να πάμε σε ένα ΟΧΙ, ανοιχτό προς τη ρήξη και την αποσταθεροποίηση του μνημονιακού και “ευρωπαϊκού” κεχτημένου

Η **εκτέλεση** στην οποία αναφέρεται ο τίτλος του σημειώματος, περιγράφει το κοινωνικό αποτέλεσμα από την εφαρμογή και των δύο εκδοχών συμφωνίας/μνημονίου. Η **αυτοκτονία** περιγράφει μια αποδοχή της πρότασης Παπαδημούλη. Πρέπει να απορριφθούν απόλυτα και τα δύο.